

Főszerkesztő és felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptalálkötő és
CORVIN
Lapkiadó E. T.

DÉLI HIRLAP

A timistorontali törvényték bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHEVIC
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Amerikai ultimátum Finnországhoz

Finn válasz az orosz bombatámadásra: Finnország akkor sem adja meg magát, ha Helsinkit a föld színével teszik egyenlővé

Súlyos elhárító harcok Nikopolnál, Cserkasszitól nyugatra, Saskovtól délre, a Berezinától délre, valamint az Jimen-tótól délre és nyugatra — Nikopol hidfőjét a németek kiürítették — Kesse ring csapatai több kilométerre előretörték a nettunoi hidfőnél

Német nyilatkozat a lengyel jökörmányszóság közállapotairól

Éurópa délnyugati sarkáról, a Pireneusi-félszigetről hirtelen, ha nem is váratlanul, földrészünk legészakibb hadviselő államára, Finnországra terelődött a figyelem. Már az Argentinát és Spanyolországot érintő legutóbbi politikai fejlemények érzékelteék, hogy az ugynevezett „idegháború” szokatlan arányu kiterjedéséről van szó. Amíg azonban Argentína, Spanyolország és Bulgária esetében is angol-szász részről indult meg az idegháborús offenzíva, Finnországgal szemben legalább is látszatra egységes, esidejű angol-amerikai-szovjet nyomás tapasztalható.

Finnország

Finnország stockholmi követe a múlt hét végén cáfolta azokat a híreket, amelyek Helsinkikez intézett szovjet ultimátumról szóltak. E cáfolatot követően csakhamar arról adtak hírt a távirati irodák, hogy mintegy kétszáz szovjet repülőgép súlyos támadást intézett a finn főváros ellen. Orosz felderítő gépek megjelenése miatt azóta is több ízben

relte a figyelmet. Egyes körök összefüggést látnak a finn főváros bombázása és a Tass szovjet hírszolgálati iroda minapi közlése között, melyben a moszkvai kormány cáfolta egyes külföldi lapoknak azt a jelentését, hogy a „szovjet kormány különbeke-tárgyalásokat folytat Finnországgal”, majd „ultimátumot intézett Finnországhoz.” A Tassiroda szerint ezek az állítások „egvégtalán nem felelnek meg a valóságnak.”

A Tass cáfolatát a svéd sajtó természetesen nem hagyta szó nélkül. Emlékeztetett arra, hogy a minap a Times című londoni lap arra inette Finnországot, igyekezzenek közeledni Moszkvához. „A Times, ugy látszik, azt hiszi, hogy a finn-szovjet megegyezés egyetlen akadály a tény, hogy a finn vezetők még biznak a német győzelem lehetőségében”, — jegyzi meg a Stockholm

Tidningen. A továbbiakban a Times azt ajánlja Helsinkinek, „keresse inkább a megegyezést, mint azoknak az akadályoknak növelését, melyek hátráltatják a Moszkvához való közeledést.”

Itt kapcsolódik be a vitába a Stockholms Tidningen. — A tárgyilagos szemlélőnek kötelessége elismerni — írja a svéd lap — hogy a Szovjet-Unió a legkevésbé sem tekinthet Finnországot szabad országnak. Ezért helytelen lenne azt mondani, hogy a finnek „várakozási politikája” csak Finnország nehézségeinek növelésére vezet, hiszen a mostaniaknál sokkal nagyobb nehézségek adódhatnak abból, ha a Moszkvához való közeledés a Szovjet részéről való leigázás jegyében történne. Ha valaki tisztában van azzal, hogy ki akarják végezni, érthető, ha a kivégzés alól a lehető legtávolibb idő-

pontra igyekszik kivonni magát, — így érvel a Stockholms Tidningen. A félhivatalos Morgen Tidningen ezzel szemben így vélekedik:

— Elérkezett az ideje, hogy a finn külpolitika világos döntéssel jelölje meg azt az utat, amelyet követni akar.

A rendszerint jól értesült svéd sajtó mostani különös érdeklődése a finn helyzet iránt önkénytelenül is azt a benyomást kelti, hogy a nemzetközi politika stockholmi szeizmográfjai léptek ismét működésbe.

A lapzártakor érkezett hír: a Finnországhoz intézett ultimátumszerű amerikai jegyzék vételének finn részről történt hivatalos megerősítése bizonyos mértékben máris megmagyarázza a stockholmi szeizmográf jelzéseit. (—r)

A politikai arcvonal

Helsinkiben hivatalosan megerősítették, hogy az USA. ultimátumszerű követelést intézett Finnországhoz

Helsinki. (Tp). Hull amerikai külügyminiszternek Finnországhoz intézett újabb ultimátumszerű követeléséről szóló washingtoni jelentéssel kapcsolatban a finn távirati iroda közli a finn külügyminisztérium hivatalos megerősítését, amely szerint az Egyesült Államok helsinki ügyvivője tényleg átnyújtotta a finn kormányának az északamerikai külügyminisztérium ilyértelmű nyilatkozatát.

A finn magatartás Hull nyilatkozata után is változatlan

Amszterdam. (Tp). Londonba érkezett washingtoni jelentés szerint a washingtoni finn követség szóvivője kijelentette, hogy Hull amerikai külügyminiszter nyilatkozata után sem változott meg Finnország magatartása.

SZOVJET HIRVERŐ-OFFENZÍVA FINNORSZÁG ELLEN

Berlin (DNB). Stockholmi jelentés szerint tegnap reggel óta a moszkvai

Kuusinen ismét az előtérben

Helsinki. (Rador). A német távirati iroda jelenti:

Az Observer című londoni lap közölte azt a szovjet tervet, hogy finn szovjet-köztársaságot alapítson, amelynek keretén belül Kuusinen bizonyos kules-tisztséget kapna — írja az Ajan Sunta című finn lap.

Az Observer most már másodszor ír erről a tervről, — fűzi hozzá a finn lap. A Szovjet-Unió titokban egyszer már éhajtotta Finnországnak egy hasonló tervhez való esatlakozását, amelynél a feltétel nélküli megadás lett volna az előfeltétel, ez a törekvés azonban a szovjet vezetők számára sialmas kudarcra végződött. Finnország továbbra is várja azokat a politikai híreket, amelyekkel megkísérlik azt elérni, amit a

sajtó és a rádió a propaganda minden eszközével nagyarányu támadást intéz Finnország ellen. A Pravda és az Izvesztija című szovjet lapok erősen támadó vezércikkeket közölnek Finnország ellen. A moszkvai rádió tegnap egész reggeli adását a finn-kariárai kérdés fejtegetésével töltötte ki.

MOSZKVAI SVED DIPLOMATÁK JELENTÉSEI TELE STOCKHOLMBAN

Amszterdam. (DNB). A moszkvai svéd követ Stockholmba való utazása közben Londonba érkezett, ahol valószínűleg néhány napot fog tölteni, — jelenti a Morgen Tidningen című svéd lap. — Valószínű, hogy a svéd követ hamarosan nem tér vissza eddigi állomáshelyére. A Stockholms Tidningen című lap azt írja, hogy a moszkvai svéd követség katonai atafásja már előzőleg Stockholmba érkezett jelentéstétel végett.

sajtó, amelyek szerint Délkelet-Európa több területét óhajtja bekebelezni. Szó van ugyanis a Törökországhoz tartozó Örményországról. Ha Ország ezt a területet megszerezné, akkor hajlandó lenne valamelyes engedményekre a lengyel kérdésben, mert ilyen módon Anglia erkölcsi tekintélyének a segítségére lehetne.

Hallgassuk meg ezzel kapcsolatban a római rádiót:

Stockholmából és Ankarából azt jelentették, hogy Molotov kihallgatáson fogadta a moszkvai brit nagykövetet. A Szovjet külügyi népbiztosa az angol diplomatának pontosan megfogalmazott javaslatot tett a Szovjet legközelebbi terveiről, amelyek szerint Délkelet-Európa néhány területének, nevezetesen a török Armeniának, azonnal a Szovjethez való csatolása következnék. A szovjet kormány hajlandó arra, hogy valamelyes engedményt tegyen Lengyelországnak, hogy ezzel az angol erkölcsi tekintélyt támogassa, ha, természetesen megkapja a szóbanforgó török tartományt.

A török határról érkezett hírek viszont azt mondják, hogy a törökök megszigorították a határvédelmi intézkedéseket. A török-szovjet határ nincs még lezárva, de a forgalom itt megszűnt.

Isztambul egyébként ezt a hírt közölte: illetékes helyen teljesen alapatlannak minősítik azokat a híreket, hogy Isztambul városát kiürítik. Azokat az egészséges ügyi intézkedéseket, hogy például megakadályozzák a városba törekvők túlságos összezsúfolódását, helytelenül értelmezték. Ebből következett az a téves magyarázat, hogy Isztambul kiürítése van küszöbön. Meg kell ugyanis akadályozni a lakosságának Amatóliába Isztambulba való özönlését, mert itt a kedvezőtlen ellátási viszonyok nem engedik meg a város lakosságának növekedését.

Ma: Gazdasági és jogi ügyek

rendeltek el légi riadót Helsinkiben. Az a tény, hogy a finn főhadiszállás felszólította Helsinkii polgári lakosságát a főváros önkéntes elhagyására, kellőképp érzékeltette hivatalos körök felfogását a légi háború súlyosbodását illetően.

A finn sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy Helsinkiben a háború kiterjedése óta nem keletkeztek oly súlyos bombakárok, mint a mostani szovjet támadás alkalmából. A Kauppalehti című lap hangoztatja, hogy a támadásnak hadászati célja nem lehetett, mert „Helsinkinek, katonai szempontból, már jödeje nincs semmi jelentősége.” A Socialdemokrati című finn lap annak a megyőződésének ad kifejezést, hogy a légi terror, amely a jelek szerint most a finn fővárosra is kiterjed, „csak megacélozza a finn belső front akaratát, a haza védelmében.”

Az amerikai közvéleményben mély benyomást gyakorolt Helsinkii bombázása. Finnország washingtoni követségének szóvivője — min a DNB. amszterdami tudósítása közli — tegnap kijelentette, amint ezt már Hull amerikai külügyminiszter is megállapította, hogy Finnország magatartása változatlan marad.

— Finnország akkor sem adja meg magát, ha Helsinkit a föld színével teszik egyenlővé, — mondotta a finn szóvivő.

Stockholm és a finn helyzet

A svéd főváros diplomáciai körében Helsinkii bombázása — mely 1941 nyara óta a legsúlyosabb ily támadás volt — lokozott, mértékben a finn helyzetre te-

Bulgária figyelemmel kíséri Törökország semleges politikáját

Ankara. (Tp). Az ankarai rádió a török távirati iroda szófiai tudósítójának következő jelentését közölte: Balabanoff Bulgária ankarai követe, aki jelenleg a bolgár fővárosban tartózkodik, nyilatkozott a török távirati iroda munkatársának Törökországról. Hangoztatta, hogy Törökország semleges politikáját Bulgáriában nagy érdeklődéssel kísérik. Reméli, hogy Törökország közreműködése a háború végén biztosítja a Balkán békéjét. A náciok ezennel a Balkánon nem játszik a magas gátak szerepét, hanem hidak lesznek az egyes balkáni népek között.

A török újságíró kérdésére, hogy a szövetségesek légi támadásai megváltoztathatják-e Bulgária magatartását,

Frank dr. nyilatkozata a főkormányzóság helyzetéről

Berlin. (Rador). Frank dr. főkormányzó és birodalmi miniszter, hogy a főkormányzóság megoldandó kérdéseiről beszélt a külföldi sajtó képviselői előtt. Miután rámutatott arra, hogy a legújabb nemzetközi fejlemények, újból érdeklődést keltenek fel a főkormányzóság iránt, hangoztatta, hogy a politikai és szociális helyzetet a német igazgatás alaposan megjavította, sok millió lengyel paraszt szabadult meg a legsúlyosabb rendszerszámjarmától, sok millió lengyel munkás menekült meg a megaláztatás állapotából.

Frank dr. ezután számadatokat olvasott fel, amelyek azt bizonyítják, hogy a főkormányzóság gazdasági újjászervezése berejezett tény. A renarol szóvala hangoztatta, hogy nincs semmi komoly válságossága annak, hogy a nyugaton és a főkormányzóságban megzavarható lenne. Nincsenek szabotázs események. A vallási élettel foglalkozva kijelentette, hogy egyetlen vallásos szervezetet, a katolikus egyház saját életét sem érte semmiféle bántódás. A közoktatás ügyéről megállapította, hogy minden egyes lengyelnek megvolt a módja az iskolák látogatására. A német közigazgatás erre a célra is hatalmas összegeket bocsátott rendelkezésre. A könyvtárak terén is jelentős eredmények vannak, különösen a szakkönyvek megjelenése indult meg nagy lendülettel. A közegészségügy javára igen sok kórházat nyitottak meg újból és jelentős számban rendeztek be beteg gondozókat. Mindezek a tények teszik érthetővé, vonta le a következtetést: Frank dr., hogy miért mondták csodát a brit újságírók működése és erőfeszítése.

Moszkva elsősorban azzal kísérletezik, hogy megerősítse a fosztogatók és gyilkosok bandáit, amelyek még az első világháborúból maradtak meg a mostani főkormányzóság területén. Válaszunknak világosságnak és félreérthetetlennek kellett lennie ezeknek a bandáknak a számára, — hangoztatta a főkormányzó. — A lengyel nép német vezetés alatt megkapta a maga gazdasági és kulturális biztonságát. Bárki meggyőződhet ezeknek a tényeknek a valódiságáról, aki elfoglaltság nélkül látogat el a főkormányzóba.

Következésképpen az angolszász és bolsevista újságírók semmiféle mesterkedése sem győzheti meg a lengyel népet arról, hogy Moszkva államaiba bekebelezve, lemondjon a maga európai jövőjéről.

Frank dr. végül arra szólította fel a külföldi sajtó képviselőit, hogy valahányszor tájékoztatásra van szükségük, adták azt arról a helyről gyűjtsék és állítsák össze, ahol a felelősségtől áthatottan beszélnek a lengyel nép nevében, azaz Krakóból, Lembergől, Varsóból, Lublinból, Kadomból és ne Moszkvából, Londonból vagy Washingtonból szedik össze értesítéseiket.

A LENGYEL-SZOVJET HATÁR KÖRÜL

Berlin. (Rador). A Daily Mail című angol lap a lengyel-szovjet vízával foglalkozva rámutat arra, hogy Moszkva most azt a kérdést veti fel, mily messzire fog nyomulni nyugatra a szovjet-lengyel hájár. Berlinben az a benyomás alakult ki, hogy Teheránban nem is vitatják meg ezt a problémát, tehát sza-

Balabanoff kijelentette, hogy a légi támadások nem változtathatják meg a bolgár politikát és nem lehet számitani változásokra a bolgár kormányon belül sem.

FEHÉR-OROSZORSZÁG KÜLLÖGI NÉPBIZTOSAT MEG NEM NEVEZTEK KI

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A Tass-híregyénység jelentése szerint a legfelső szovjet tanács február 7-i határozatával Fehér-Oroszország szovjet köztársaságát, szovjet-népbiztosi tanácsának elnökévé Ponomarenkot nevezték ki, míg helyettese Bilinsky lett. Szovjet-Fehér-országi külügyi népbiztosát eddig még nem nevezték ki.

bad kezét adják a Szovjeteknek. Német körökben ezzel kapcsolatban emlékeztetnek Ukrajna jelenlegi külügyi népbiztosának, Kornejesuknak nyilatkozatára, melyben kijelentette, hogy Ukrajna sokkal nyugatabbra húzódo hájárt követel, mint amilyenről eddig volt szó.

„BENES NEM MONDOTT ÚJAT“
Pozsony. (Tp). A Szlovák című kormánypárti lap foglalkozik Benes legutóbbi elhangzott beszédével és rámutat arra, hogy „a beszéd nem mondot semmi újat.“ Benes a szlovák kérdésben elfoglalt álláspontját a régi típusú Benes-féle formában szögezte le. Beszédében Benes azt mondta, hogy Washingtonban a szlovákok, kárpát-ukránok és a szudéta-németek ügyét az eljövendő Csehszlovákia belső ügyének tekintik. A mi belső ügyeinket — állapítja meg a Szlovák — ha csupán a szlovák nemzetről beszélünk, mi Benes és a cseh nép nélkül is el tudjuk rendezni. Ha pedig Benes terveit és ígértéseit nézzük, nyilván az a gondolat vetődik fel, hogy Benes az 1918 évi szlovákokkal gondolt majd tárgyalni.

A SPANYOL KIKÖTÖKBEN LEVŐ OLASZ HAJÓK SORSA

Chiasso. (Tp). A Badoglio-kormány külügyminisztere nyilatkozatot tett közbe a spanyolországi kikötőkben horgonyzó olasz hajókról. El szerint a kormány még a múlt év decemberében kijelentette, hogy a spanyolországi kikötőkben horgonyzó 14 olasz hajó közül 12 hajót szabadon bocsát, 2-öt pedig

Az erdélyi szellem

A bucaresti „Timpul“ c. tekintélyes napilap január 7-iki száma vezéregykének magyar fordítását közöljük az alábbiakban. A figyelemre méltó gondolatokat és megállapításokat tartalmazó cikket Dr. T. Vescean egyetemi tanár jegyzi.

Sokan vannak, kivált külföldön, akik azt hiszik, hogy az itteni nem képesek tárgyilagosan írni az erdélyi kérdésről. Ezt a hiedelmüket azzal a megállapítással igyekeznek megindokolni, hogy a románok, különösen az erdélyi románok, szenvedélyesen elfogultak, ami tisztánlátásuk kárára van.

Pedig talán ez a elfogultság, az erdélyi rög iránt érzett szenvedélyes szeretet, amelyet senki sem nem korlátozhat, sem meg nem tilthat talán a legigazibb és a legértékesebb ösztönző erő az erdélyi kérdésben való tárgyilagos önkifejezésre.

Valóban, ennek az indokolt elfogultságnak a maga teljességében, egész változásának a tárgya az erdélyiek részére Eratos világával, mindazokkal a teremtő erővel együtt, amelyekben megvan a képesség arra, hogy faji és vallási különbség nélkül fejazzék ki Erdély igazi szellemét.

Az igazi erdélyiek nem kiűnülnek el egymástól sovínista magatartásban, megértik egymást a válamenyiök részére kijáró jogok dolgában, amint így éltek a múltban is, századokon át, a legkifogástalanabb összhangban, függetlenül az egyes korszakok hivatalos feltételeitől még akkor is, ha kisebb esetpajék, családon belül előforduló, de általában szempontról lényegtelen összefordulések időről-időre bizonyos elhidegüldést idéznek fel az erdélyi népek természetes kapcsolatában.

A történelmi idők velejárája, hogy az egyetlenségek rendkívüli módon kiélestedtek és elhatalmasodtak az egész világban. Hangsúlyt kapnak történelmi jogok és kérdések holott nem elméletlek-

nek, pontosabban szólva nem többé vagy kevésbé igazolt történelmi föltételezéseknél, hanem ama népek örendelkezésének kellene a döntő tényezőnek lennie, amelyeknek fejlődését a történet lagadhatatlanul megszenvelte.

Nem a múlt, hanem a jelenlegi helyzet fogja meghatározni és határozhatja meg jog szerint a jövőt.

A megkettőzött Erdély tragédiája; a kis népek tragédiája s következménye a nagy európai problémának. Ezt az értelmezést óhajjuk kidomborítani a legnagyobb állhatatossággal.

Az erdélyieknek mindazonáltal van egy kötelességük: minthogy a történelmi döntések egyelőre nem tőlük függenek, rá kell mutatniok erőlyesen mindazokra a megnyilatkozásokra, — bárholnann erejük, innen vagy fülről, románok részéről vagy sem, legyenek bár régiek vagy újak, erdélyiek vagy idegenek, — amelyek Erdély igazi lelkeségét képviselik.

Ebben a felállításban mintául kellene venni Nicolae Balcescu gondolatait, Kessuth néhány tárgyilagos tanulmányát, Rebreanu, Nagy István, Aron Cotrus és Spectator néhány irását, szüntelenül remélve, hogy lassan újra felmad az igazi erdélyi szellem és szót emel mindazoknak a megnyilatkozásoknak a támogatására, amelyek nyilvánvalóan ezt a célt szolgálják.

Igy ítélvén meg a dolgokat, úgy tűnik, hogy Kós Károly nyilatkozata, amelyet a „Termés“ című kolozsvári folyóirat őszi anketjén tett, az erdélyi sors legjobbj utjára mutat. Ennek a ritka polgári bátorságról tanuszkodó megnyilatkozásoknak a félremagyarázása csöppet sem használna Erdély öslakosai közmondásos tárgyilagosságának.

Ezeket a sorokat abban a hitben írtam, hogy az Erdélyben megvalósult színészis a Duna-medence, sőt talán egész Délkelet-Európa megbékéltető szerszáma leszén, ha a végső órában az erdélyiek higgadt és határozott szavát is számba veszik.

visszatart ideiglenes kárpótlás fejében az olaszok által elsüllyesztett spanyol hajókról. Ujabbban a spanyol kormány közölte, hogy 2 hajót feltélenül visszattart, míg 6 hajót szabadon bocsát. Eddig azonban csak egy olasz hajót engedtek el az egyik spanyol kikötőből.

intézet és ebben felszólította a polgárságot a főváros elhagyására. Ezt azzal indokolják, hogy a legutóbbi légi támadás alkalmával sok ablaküveg ment tönkre és nagy a hiány lakható lakásokban. Az állami alkalmazottaknak, a községi hatóságoknak, a rendőrségnek és katonaság tagjainak, valamint azoknak, akiknek jelenléte a gazdasági élet és a létojtalom szempontjából fontos, a fővárost nem szabad elhagyniok.

HELSINKIBŐL ELTAVOLITJAK A GYERMEKEKET ÉS AZ ÖREGKEKET

Helsinki. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A finn főváros polgári légvédelmének vezetősége felhívással fordult a lakossághoz, amelyben a 16 év-nél fiatalabb gyermekek, 60 évnél idősebb öregek, valamint a betegek és apóloók azonnali elköltözését kéri Helsinki-ből. Átmenetileg bezárják az elemi és középiskolákat, valamint a főváros alsóbbfoku ipari iskoláit is.

MIHAJLOVIC KAIRÓBAN

Stockholm. (Tp). Az Afton Tidningen című svéd lap arról értesül, hogy ankarai menekült jogoszlav körök véleménye szerint Mihajlovics tábornok rövidesen „katonák nélküli tábornok“ lesz. Hívei részben Nedics tábornok, részben pedig Tito csoportjához pártolták át. Mihajlovics tábornok egyébként 14 nap óta már Kairóban tartózkodik.

Jelentéseink a harcerekről

Visszavert angolszász ellentámadások a nettunoi hídfőnél

Berlin. (DNR). A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harcterén a német csapatok mintaszerű nari szellemtel áthatva, súlyos elmarító harcokban Nikopolnál, Cserkasszitól nyugatra, Saskovtól keletre, a Bereznia folyótól délre, az Ilmenától délre és nyugatra, valamint Luga körzetében a szovjet csapatok erős támadásait és áttörési kísérleteit visszaverték. Közben helyi betöréseket meg-tisztítottak vagy elrekesztettek.

A nikopoli hídfőt valamennyi katonai és hadigazdálkodási berendezés gondos elpusztítása után parancszerűen kitörték.

Saskovtól keletre az elhárító harcokban és ellentámadás során 58 szovjet páncélost semmisítették meg. A Bereznától délre 15 további orosz harci kocsit pusztítottak el.

Vitebszk körzetében a szovjet csapatok az előző napok súlyos veszteségei után gyengébb szörványos támadásokra szorítottak, amelyeket összefogott tüze-léssel szétverték.

A nettunoi hídfőnél a német állásokat a szívós angol védekezés ellenére több kilométerrel előbbre vitték és közben 700 foglyot ejtettek. Az angolszászoknak páncélosoktól és hájágyúktól támogatott ellentámadásait visszaverték. A harcok még folyamathan vannak.

A német légitörő Aprillánál telitalálat-hal harcokélenak tett több ellenséges üteget, ezenkívül szétrombolt anyagraktárakat és 6 ellenséges repülőgépet meg-

semmisített. A hídfőnél az ellenséges kirakodásokat a német esatarepülőök és a nehéz tüzérség eredményesen támadták.

A déli arcvonalon a Cassino—Terele szakaszon a harcok ismét fellángoltak. Több angolszász előretörés eredménytelen maradt.

Északamerikai repülő-kötélek február 8-án a déli órákban újabb terror-támadást intéztek nyugatnémetországi helységek ellen. Különösen a Majna menti Frankfurt lakónegyedeit találták súlyosan. A lakosságnak veszteségei voltak. A német légvédelem a kedvezőtlen elhárítási feltételek ellenére 31 ellenséges repülőgépet lőttek le, melyeknek többsége négy motores bombázó volt.

Az elmúlt éjszaka néhány ellenséges repülőgép bombákat dobott Németország nyugati és északnyugati területére.

HELSINKI KIÜRITÉSE
Helsinki. (Tp). A finn főhadiszállás Helsinki lakosságához felhívást

Leguiabb

A nettunoi helyzet

Genf. (Tp). A svájci lapok londoni értesülései szerint a nettunoi helyzet kiábrándító hatással volt az angol közvéleményre. Igaz, adnak annak az amerikai újságíróknak, aki 8 nap előtt már kijelentette, hogy Rómától délre a szövetségesek elszalasztották az alkalmat. A Journal de Genève ez írja: 161 értesült londoni körökben elismerik, hogy a nettunoi partraszállás terve kitűnő volt. de a megvalósítása több vonatkozásban is hibás. A német csapatok Cassinótól nyugatra nemcsak korábbi állásaikban vannak, de elláték az ellenséget.

A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője

Rövidközlemények:

CSÁKÁNY BÉLA dr.
és
TAKÁTS LAJOS dr.

Összefoglaló ismertetés az 1943-ban életbelépett rendeletekről

Közi: PAAL JANOS
(ötödik rész)

47

A gazdasági élet ellenőrzésének egységesítésére és a gazdasági életet érintő intézkedések egyöntetű végrehajtására, 1943 március 10-én a vállalatok mellé kivonozott ügyviteli, ellenőrző és felügyelő szerveket gazdasági kormánybiztos elnevezés alatt összevonták. Tekintve azonban, hogy a gazdasági kormánybiztosok ténykedése csak egy-egy vállalat működésére terjedt ki, ami által az egyöntetűség a gyakorlatban nem valósítható meg teljesen, ezért most a gazdasági kormánybiztosok testületéről szóló rendelkezéseket olyan értelemben módosították, hogy a jövőben ezek hatásköre nem egy-egy vállalat, hanem egy egész körzet, vidék valamennyi vállalatára terjed ki. A gazdasági kormánybiztos fizetését nem az illető vállalat fizeti ezáltal, hanem a minisztérium folyósítja egy, kőbőve e célra létesített alapról. (M. O. 1944 II. 1., 57. száma rendeleti törvény.)

A katonai büntetőtörvénykönyv 415. szakaszát rendeletekkel megváltoztatták. Kimondván, hogy a katonai behívó parancs végére nem hajtsák ki és a szökés büntetésétől kivül más büntetés miatt elítélt személyt is lehet becsületesnek helyreállítása végett a harcra küldeni. A harcra való küldés joga ebben az esetben az uralkodót és az államvezetőt illeti meg. (M. O. 1944 I. 28., 46. száma rendeleti törvény.)

A földművelésügyi minisztérium intézkedésére az állatok eladása és vágatása alkalmával a mezőgazdasági kamara javára fizetett illetékek összegét, amelyet legutóbb 1936-ban rögzítettek, felmentték. Az erről szóló rendeleti törvényt a Figyelő más helyén közöljük. (M. O. 1944 I. 30., 52. száma rendeleti törvény.)

Az országos ár-kormánybiztoság a rendelkezésre álló bontor és ruma készíttit február 10-től kezdődő hatállyal arra kötelezte, hogy árkiszámítási könyvet (registre de calculatie) vezessenek. (M. O. 1944 II. 4., 371. száma rendelet.)

A fagygyújtás és felhasználásának, valamint alkalmazásának korlátozására vonatkozó rendelkezéseket — tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló fagygyújtó készletek a belföldi fogyasztást nemcsak elegendik, hanem meg is haladják — hatályon kívül helyezték. Az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárságnak a rendeleti törvény azonban jogot ad arra, hogy rendelettel ismét életbeléptesse a most hatályon kívül helyezett korlátozásokat. (M. O. 1944 II. 4., 67. száma rendeleti törvény.)

A gyógyszerészeti laboratóriumokat, valamint a gyógyszer-cikkek behozatalával foglalkozó cégeket az egészségügyi minisztérium arra kötelezte, hogy a készített, illetve bejuttatott behozott, vitamintartalmú élelmiszer-csomagolásban a többi, már előbb közzétett feltüntetéseket. (M. O. 1944 II. 2., 419. száma rendelet.)

Az országos ár-kormánybiztoság a héten szabályozta a kéményseprési díjakat, amelyet a Figyelő más részében közlünk. (M. O. 1944 II. 2., 369. száma rendelet); egy másik rendelettel pedig a legfeljebb 5 százalékos idegen anyagot és 10 százalékos nedvességet tartalmazó szőlőmag árárt 11 lejben szabta meg kilogrammonként, a beérkező állományon átadva. (M. O. 1944 II. 3., 370. száma rendelet.)

A szilva pálinkává való feldolgozására kifizetett határidőt a szesz egyedülnyitására vezérigazgatósága (MAF) március 25-ig meghosszabbította. Meghosszabbították a tavalyi belföldi egrenált gyapot záróadásának határidejét is. Az új határidő május 23. (M. O. 1944 II. 5., 210.719. száma rendelet.)

Az alábbiakban rövid összefoglaló és áttekintő ismertetést adunk az 1943. év folyamán életbeléptetett rendeletekről, amelyek a Gazdasági és Jogi Figyelő olvasóit érintik.

Az első szám a rendeleti törvény sorszáma (1943-ban 866 rendeleti törvény jelent meg), ezt követi a törvény elnevezése (pl.: a lakbérszerződések meghosszabbításáról, stb.), a hivatalos lap kelte és száma, amely a rendeleti törvényt közzéteszi, végül könnyebbég végett a hivatalos lap oldalszámát is feltüntetjük. Befelezésül a rendeleti törvény lényegesebb rendelkezéseit ismertetjük röviden.

147. A nemzeti munka területén kintit munkások és vállalatok kiiktetésé. 1943 március 10, 53. szám; 2047—2048. oldal.

A munkaügyi minisztériumnak jogában áll, hogy az érdemes vállalati alkalmazottaknak — munkásoknak és tisztviselőknek egyaránt — a Raszplata Muncii (Munka jutalma) elnevezésű érmet adományozza. Ugyanilyen kitüntetésben részesülhet bármely vállalat is.

150. A nyilvánosság elé nem tartozó iratok közzétételének, sokszorosításának és terjesztésének büntetése. 1943 március 11, 59. szám; 2087—2088. oldal.

Az uralkodó, az államvezető s a kormány bármely tagjának a politikára, államrendre, közbiztonságra, nemzetvédelemre és Románia nemzetközi kapcsolataira vonatkozó s a nyilvánosság elé nem tartozó iratának, leveleinek, feljegyzésének a cenzura engedélye nélkül való, bármilyen módon történő közlése, sokszorosítása és terjesztése 5 évtől 10 évig terjedő kényszermunkával büntetők. Ugyanilyen büntetésben részesül az a személy is, aki az uralkodóhoz, az államvezetőhöz, vagy a kormány bármely tagjához intézett emlékiratot, folyamodványt az előbb említett módon közöl, sokszorosít, illetve terjeszt. A 15—18 év közötti lévő kiskorú személy büntetése a nagyszülő, a felbujtó, büntetés a bűncselekmény tényleges előkövetőjével azonos. A kísérlet is büntetők.

(Folytatjuk).

Milyen esetben vagyunk felelősek más személyek és tárgyak okozta károkért

(Második közlemény)

A Figyelő előbbi számában ismertettük azokat a jogszabályokat, amelyek más személyek tenykedéséből eredő károkért való felelősség kérdését szabályozzák. Mai számunkban azt vizsgáljuk, mennyiben vagyunk felelősek azokért a károkért, amelyeket állataink és élettelen tárgyaink másoknak okoznak.

A román polgári törvénykönyv vonatkozó rendelkezései, valamint az ennek alapján kifejlődött jogelmelet beosztását követendő, tárgyalási anyagunkat három részre osztjuk: 1. Állatok, 2. Építmények és 3. Egyéb tárgyak okozta károkból folyó kötelezések.

1. Az állatok okozta károk megtérítéséről a törvénykönyv 1001. szakasza intézkedik. F szerint az állat tulajdonosa, valamint az, akinek őrzetére az állatot bízták, köteles a károkat megtéríteni. Az felelős tehát az állat okozta károkért, aki az állatra felügyelni köteles és aki a kötelességének teljesítését elmulasztja. Így felelős elsősorban az állat tulajdonosa, ha azonban a tulaj-

donos állatát kölesonadja, úgy e harmadik személy köteles a kárt megtéríteni. A felelősség jogi alapja a köteles felügyelet elmulasztása. Ez a mulasztás vélelmezendő valahányszor az érdekeltek nem bizonyítja, hogy a kárt elcsenvedő személy vagy pedig vakkeset következménye. Amennyiben ez nem bizonyítható, a kártérítési kötelezettség fennáll, tekintet nélkül arra, hogy a mulasztás tényálladéka a tulajdonos stb. terhére megállapítható-e vagy sem.

2. Az építmények okozta károk megtérítéséről az 1002. szakasz intézkedik, amennyiben kimondja, hogy az építmény tulajdonosa felelős az építmény omlása által előidézt károkért.

A felelősség jogalapja a kellő gondosság és elővigyázati intézkedések elmulasztása. Ez a mulasztás is vélelmezendő és következményei alól a tulajdonos csupán a vakkeset bizonyításával mentesülhet.

Amennyiben az építmény tulajdono-

sát a fennji vélelem folyamánként kártérítésre kötelezzék, módjában áll fellépni az ellen, akit a károkozó tény előidézésében tényleges és valóságos mulasztás terhel. Így az építkezési hibáért miután az építés, hárgondnok stb. ellen fordulhat.

3. A különböző tárgyak okozta károkból származó felelősség kérdésében — teteles jogszabály hiányában — a jogelmelet és a gyakorlat nagy fejlődést de ugyanakkor nagy ingadozást mutat.

A technika fejlődése következtében szükséges mutatkozott különösen a közlekedési és üzemi balesetek szenvedő alanyaik kártalanítása, azok részéről, akik a balesetet okozó berendezésekben hasznolt buznak. Itten a kellő gondosság vagy elővigyázatlanság elmulasztásának vélelme helyett inkább a kockázatazt előre érvényesült, a jogelmelet; az tehát, hogy az üzem tulajdonosa köteles annak működése folytán másoknak okozott kárt megtéríteni, tekintet nélkül arra, hogy személy szerint gondatlanság vagy mulasztás terhelje-e vagy sem. Mulasztás vagy gondatlanság a legtöbb esetben nem bizonyítható, sok esetben nem is létezik, így tehát a balesetek áldozatai kellek kártalanítás nélkül maradnának, am társadalmi szempontból az osztályelleneték kihangsúlyozásához járulna hozzá.

Természetesen a kockázatot elvénék tulajdonos szeliskörüi alkalmazása igazságtalanság volna, ezér, a joggyakorlat nem azonosítja magát teljesen ezzel az elméleti felfogással. A román joggyakorlat igen hatosan banik a kérdéssel és az esetek nagyrésében inkább a gondatlanság és mulasztás vélelmeben találja meg a kártérítési kötelezettség jogi alapját. Ennek megfelelően mentesíti az illető tárgy tulajdonosát a kártérítési kötelezettség alól, valahányszor az áldozat hibája vagy pedig vakkeset bizonyítható.

TAKÁTS LAJOS DR.

Új kéményseprési díjak

Az országos ár-kormánybiztoság szabályozta a kéményseprési díjat Bucuresti városára. A vidéki városok vezetősége saját hatáskörében állapíthatja meg a díjakat, ezek azonban nem haladhatják meg a Bucurestire megszabott összegeket.

Az új díjak a következők: Egy kémény seprése földszintes vagy egyemeletes háznál 80 lej, minden további emeletnél 20 lejtel drágább, egy kémény kiégése 300 lej, csempekályva tisztítása 400 lej, kettős csempekályva tisztítása 600 lej.

A munkások fizetésének megállapítására vonatkozó újabb rendeletek

A munkaviszonnyal foglalkozó cikkünkkel kapcsolatosan a Figyelő 25. számában közöljük a munkások fizetésének megállapítására vonatkozó rendeleteket. Kimentésünkben az 1943 augusztus 24-ig bezárólag megjelent rendeletek szerepeltek. Az alábbiakban közöljük az említt, naptól 1943 december 31-ig bezárólag a tárgyban megjelent újabb rendeleteket. Az ezután megjelent intézkedéseket időközönként szintén közölni fogjuk.

(Dr. Cs.)

Iparág	A rendelet		A hivatalos lap	
	kelte	száma	kelte	száma
Cukorgyárak	1943 okt. 27.	313	1943 okt. 30.	255
Elektrotechnika vállalatok	1943 dec. 10.	357	1943 dec. 16.	294
Férfiszabó-műhelyek és férfi-konfekciós üzemek	1943 nov. 17.	332	1943 nov. 22.	273
Galvánem-gyárak	1943 szept. 26.	292	1943 szept. 25.	225
Hentesárú- és huskonzervgyárak	1943 dec. 10.	356	1943 dec. 16.	294
Kereskedelmi és iparvállalatok segédszemélyzete	1943 szept. 6.	274	1943 szept. 6.	203
Kőolajipar	1943 nov. 4.	323	1943 nov. 7.	262
Nővéyi olajgyárak	1943 nov. 4.	322	1943 nov. 7.	262
Nyomdaipar	1943 aug. 31.	271	1943 szept. 2.	205
Ortopéd készülékeket előállító műhelyek és vállalatok	1943 dec. 2.	349	1943 dec. 6.	285
Önálló munkások	1943 szept. 6.	277	1943 szept. 9.	211
Sörgyárak	1943 dec. 8.	352	1943 dec. 11.	290
Szénbányászati	1943 aug. 31.	210	1943 szept. 3.	206
Szükséganyagok	1943 nov. 20.	330	1943 nov. 22.	273
Textilipar	1943 okt. 28.	319	1943 nov. 5.	260
Tűkőr- és üvegyárak	1943 nov. 19.	334	1943 nov. 24.	275
Vágóhidak és állati melléktermék értékesítő iparok	1943 szept. 11.	287	1943 szept. 14.	215
Vegyyszőlők és festődek	1943 nov. 19.	333	1943 nov. 26.	277

A Déli Hírlap gazdasági és jogi felelőse
Általános perrendtartási tudnivalók

(Első közlemény.)

Amióta az emberek egymás közötti viszonyában az egyéni erőszakai a szervezett társadalom alkotta és alkalmazta jog helyettesíti, az egyén vélt vagy tényleges jogát, vagy igényét csak a törvényekben megszabott módon és időben érvényesítheti. Hiába van valakinek igaza, ha ezt nem tudja megfelelő módon és kellő időben az illetékes bíróság előtt érvényesíteni.

Követeléséről lemondhat, arra „keresetét veheti”, ha annak fennállását nem tudja a törvényben megszabott módon bebizonyítani. Ezért fontos, hogy a mindennapi életben felmerülő kérdéseink elintézésénél már eleve a legnagyobb gondossággal járjunk el. Minden cselekedetünknek számítani kell egy utólagosan felmerülhető jogvita keletkezésére.

Ha ez az eshetőség nem következik be, annál jobb, de ha mégis bekövetkeznék s arra nem készültünk fel, a gondosabb, előrelátóbb ellenféllel szemben veszteséget maradjunk. Érdekeinket mélyebben érintő, anyagi helyzetünket befolyásoló elhatározások előtt mindig kérjünk felelős jogi tanácsot. Sokkal nehezebb egy elhamarkodott lépés következményeit elhárítani, mint azokat alapos megfontolással megelőzni.

Nem mindig nyílik alkalom azonban arra, hogy különösen sürgősebb esetekben azonnal jogi tanácsot kaphassunk. Ezért szükséges, hogy legalább általános képet tudjunk alkotni nem csak azokról a jogszabályokról, amelyeken jogaink és kötelezettségeink alapulnak, hanem azokról is, amelyek azokat a alakításokat szabályozzák, amelyek szerint jogaink, vagy igényeink érvényesíthetők.

Figyelünkben a közérdekű rendeletek

ismertetésén kívül ezért foglalkoztunk nem csak az újabb életbelépet magánjogi jogszabályokkal, hanem eljárás-, perrendtartási szabályokkal is. A következőkben ismételtelen néhány általánosabb érdekű ily perrendtartási kérdésről foglalkozunk.

Megállapítási keresetek

A régi erdélyi perrendtartás értelmében valamely jogviszony, vagy jog fennállásának, vagy megszüntetésének megállapítására külön kereset volt indítható. Az ily keresetben a felperes rendszerint nem kérte az alperesnek valamely összeg megfizetésében való elmarasztalását, hanem a kereset, mint neve is mutatja, csupán valamely körülmény megállapítására szorítkozott. E kereset elbírálása körül kialakult joggyakorlat egyöntetűen kimondotta, hogy pusztán megállapítási keresetnek nincs helye akkor, ha magát a megállapítani kívánt jogot lehetne érvényesíteni. Nem lehet például egy szállítási szerződés fennállásának megállapítását kérni csupán, amikor magát a szerződés teljesítését lehetne követelni. A törvénykezés evorsításáról szóló új törvény a megállapítási keresetek indításának lehetőségeit az ország egész területére kiható érvénnyel ugyanilyen értelemben szabályozta. Az új törvény szerint megállapítási kereset indíthat az, akinek érdeke függök ahhoz, hogy valamely jog fennállását, vagy fenn nem állását bíróság megállapítsa. Nincs helye megállapítási keresetnek akkor, ha a fél a kereset tárgyát képező jog érvényesítését követelheti.

(Folytatjuk) CSAKÁNY BELA dr.

Felemelték az állatjártatok kiállításának illetékét

A hivatalos lap január 30-i számában megjelent rendelettel törvénnyel módosították a mezőgazdasági kamarák működéséről szóló 1940. évi törvénynek bizonyos illetékek megemeléséről intézkedő szakaszát.

Az illetékek, amelyeknek összege: ötszöröse emelték arra, az indokolással, hogy az eltelt idő alatt az állatárak is ugyanígyen mértékben változtak, az állatok eladásánál és vágatásánál fizetendő összegekre vonatkozóan.

Az új illetékek: Állatjártat kiállítása hat hónapnál idősebb nagy állat részére 25 lej; állatjártat kiállítása hat hónapnál fiatalabb nagy állat, vagy négy hónapnál idő-

sőbb sertés részére 15 lej; állatjártat kiállítása négy hónapnál idősebb juhok és kecskék számára 10 lej, tulajdonjog átrása egy hat hónapnál idősebb nagy állatnál 25 lej; tulajdonjog átrása hat hónapnál fiatalabb nagy állatnál, vagy négy hónapnál idősebb sertésnél 15 lej; tulajdonjog átrása négy hónapnál idősebb juhoknál és kecskékénél 5 lej; hat hónapnál idősebb nagy állat vágóhídi vágása 100 lej; hat hónapnál fiatalabb nagy állat, vagy négy hónapnál idősebb sertés vágóhídi vágása 50 lej; négy hónapnál idősebb juh és kecske vágóhídi vágása 25 lej; négy hónapnál fiatalabb bárány vagy malac vágóhídi vágása 10 lej.

Kérdezzon — mi felelünk

A. J. Sacconi. Levélét kérésére szerint illetékes helyre továbbítottuk. (Oe.)

Sz. J. Deta-Detta. A délerdélyi elnevezés gyűjtőfogalma alá magától értendően a bányászati részek is beletartoznak. A drágasági pótlékot, ha az újraszámítás megtörtént, fizetik. (Oe.)

R. J. DEVA-DEVA. A kértetett hír a braszói-brassói népközösség könyvtárosától származik. Ha részletesebb felvilágosítás kíván, forduljon Csákány Béla dr. ügyvédhez, a Függetlő munkatársához. Címe: Braşov, Str. Sft. Ioan 4. (Oe.)

H. K. TEREMIA MARE-MARIA-FÖLD. A felemelt nyugdíjak folyósítása egyes esetekben, amelyekben az idejében kéhez kapott szolgálati bizonyítványok alapján az újraszámítás megtör-

tént, már megkezdődött. — Az állami kölcsönkötvények szelvényeit a nemzeti bank váltja be. Ugyanott állapíthatja meg, hogy kötvényét kisorsolták-e. (— s —)

N. A. Szapetrunou-Ujszentpéter. A 60 évet betöltött egyén a közmunkaszolgáltatás alól csak abban az esetben mentesül, ha évi jövedelme a 10.000 lej meg nem haladja. (— s —)

Határidő napló

FEBRUÁR 15:

Az egyenes adókat az 1943-44. pénzügyi év negyedik negyedére az 5 százalékos kedvezményrel való kifizetése eddig a napig lehetséges.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletéről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályának.

Készpípot előállító gyárak és műhelyek bejelentik az ORAP-nak az előző 15 nap alatt készített cipők mennyiségét.

Konzerv-, gyümölcs- és zöldség gyárak a lakonai és polgári ellátási államtitkárságnak bejelentik, hogy a hónap 1-én mennyi nyersanyag és készrua állott raktárban és az eltelt két hét alatt mennyi árut adtak el.

Február 11, péntek R. K.: Lurdi Mária Protokst.: Bertold Ortod.: Vlasiu

Napkelte: 7.14 ó. Napnyugta: 17.17 ó. Holokelta: 19.31 ó. Holdnyugta: 8.25 ó.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timişoara I., Bulevardul Regina Maria 3, kiadóhivatal: I., Piaţa Brătianu 3, szám

Távbeszélő: szerkesztőség 50-73, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza, ha abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetések, felzsolamlások Metian-n-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4, szám alatt, Reclama irodában, Távbeszélő 17-11.

Zomora Daniel nagyprépost

Mélyeséges gyász érte az albauliai-gyulafehérvári székeskáptalant és az erdélyi római katolikus egyházmegyét. Február 8-án, kedden este elhunyt Zomora Dániel apostoli protonotárius, pápai prelátus, az albauliai-gyulafehérvári székeskáptalan erdélyiszerte ismert és nagyrabecsült ősz nagyprépostja. Zomora Dániel nagyprépost fogalmát jelentett egész Erdélyben. Fenkelt pápi szellemével, szívjóságával és évtizedes munkájával nagy megbecsülést vívott ki magának, még mielőtt a káptalan tagjává lett. Utóbb négy évtizednél tovább volt kanonok. Igen magas kort ért el; 91 esztendő volt és az albauliai-gyulafehérvári egyházmegye nesztorja. 1853. május 13-án született Szamosujváron és 68 évvel ezelőtt, 1876-ban szentlélek pappá. Albaulia-Gyulafehérvárt kezdte meg működését a püspöki udvarban, majd kolozsvári káplán, utóbb Imetsfalván, végül Alfalva volt plébános. 1901-ben kanonok és albauliai-gyulafehérvári plébános lett. Néhai Mailáth püspök betegsége idején felhatalmazást kapott a Szentosztól a bérmlás kiosztására s a főpapi funkciót végezve járta be akkor Erdély különböző vidékeit. Halálának híre mély megilletődést kelt az albauliai-gyulafehérvári egyházmegyében, amelynek gyászában az egész erdélyi magyarság osztozik. Zomora Dániel nagyprépost temetése február 11-én, pénteken délelőtt 10 órakor megy végbe Albaulia-Gyulafehérvárt.

— Az aradmegyei szőlészeti szindikátus közgyűlése. (Saj. tud.) Az aradmegyei szőlészeti szindikátus február 25-én tartja az évi rendes közgyűlést az aradi prefektura tanóstermében, reggel 9 órai kezdettel. A közgyűlésen az egyelőleg beiratkozott tagokon kívül megjelennek a helyközségek vezetői és a szindikátusba beiratkozott politikai községek bírói.

— Elhunyt asszony. Jovescu Mária 78 éves ususau-marosvászi asszony betegsége miatt felakasztotta magát és meghalt. (*) Eljegyzés. Reiss Mancika, Lugoj és Brettner Vilá, Timişoara, jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— Szerelmi dráma a tévéteremben. (Saj. tud.) Oagherganien Margadici örmeny színegkereskedő, akinek Braşov-Brassoban nagy üzlete van, 11 év óta udvarolt Zinner Viktoria bucovrejt 32 éves leánynak, akinek házasságot is ígért, Most azonban a többszörös milliómos fitaralemben szülőinek rábeszélésére egy másik milliómos család leányát akarta feleségül venni. Miután Zinner Viktoria hiába kérte hűtlen szerelmését, hogy térjen hozzá vissza, elkeseredésében leötölte vitriollal. A színegkereskedő állapotja igen súlyos. A leány ellen megindult az eljárás.

— Ügyeletos gyógyszerárak. Február 10. csütörtök: Arad: Kárpáti dr. (a hegyaljai villamos állomás mellett), Diok dr. (Marasesti-utca 1). — Timişoara-Temesvár: Belváros: Götz Mátyas (Brătianu-tér és Lovovics-utca sarok), Gyárváros: Jahner Rudolf (Stefan cel mare-utca 3), Erzsébetváros és Józsefváros: Keller (Carol-ut 27), Mehala: Corvin (Carol-ut 19). — Fratelia-Ujkisoda: Panaşoia. — Fehérvári-Szabadfalva: Bonomi.

— Utazási engedélyt hamisított. (Saj. tud.) Teszler A. aradi lakos, állítása szerint egy körbelyegzőt talált az utóán, amely az aradi polgármesteri hivatal egyik irodájából tűnt el. A belyegzőt átadta a vele egy udvarban lakó Szabó Hugónak. Szabó kereskedő, de zsidó lévén nem utazhatott. Bizonyos elintézményre akad: Sibiu-Nagyszombatban, s ezért Belunca Petru kereskedőtársa biztatására utazási engedélyt készített magának. A vasuton jegy nélkül utazott, mert a jegykezelőnek bizonyos összeget ígért. Ellenőrzés során az ellenőr a jegykezelőnek felajánlott összeget csatolta a jegyzőkönyvhöz, s megvesztegésért is bíróság elé állította. Az aradi ítélőtábla Szabót és Beluncat egy-egy évi fogságra ítélte a jegykezelőt és Tesztert felmentette.

— Üzletkedésért elítelt: aradi bérkoosis (Saj. tud.) Az aradi törvényszék szabotázs bírosága Guga Dumtru bérkoosit hat hónapi munkatáborra ítélte, mert egyik utasától egy fuvarért a megengedett 140 lej helyett 200 lejt kért.

— Halálozás. Lövetei Török Ferenc okleveles gépészmérnök, műszaki tanácsos, 58 esztendő korában Budapesten elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe a farkasréti temetőben.

(*) Orvosi hír. Dr. Furjatkó Endre orvos és fogorvos rendelését újból megkezdte Reditan, Brosteanu-utca, 5. szám alatt, reggel 8-9-ig és délután 2-4-ig. Távbeszélő: 33.

(*) Halálozások. Vörös Henrikné rövid szenvedés után Aradon elhunyt. Temetése február 10-én délután 3 órakor megy végbe az aradi régi temetőben. — Özevgy Kende Kálmán, születés, nevén Laufer Eszter elhunyt. Gyászolják gyermekeit, Margit és Olga, Scharféné és kis unokája, Noemi. — Drescher József életének 82. évében e hó 7-én meghalt. Temetése 10-én, d. u. 3 órakor lesz az aradi régi temetőben. Az elhunytban Drescher Momi és Zoltán, mindketten ismert sportemberek, edesatyjukat gyászolják.

— Mozik műsora, Február 10. csütörtök: Arad: Aro. „Az úrdögi kéz” Corso: „Bolond ájtszakák”, Forum: „A vak Venus”, Royal: „Lilliom a mocsárban”, Urania: „Barnabé”. Timişoara-Temesvár: Apollo: „Egyszer volt”, Capitol: „A fehér álom”, Corso: „Az ifjuszag bine” Thalia: „A féltékeny asszony”.

A VALLOMÁS

— Borzasztóan szerettek, Cimpitóm Félbolond vagyok a szerelemtől. — Akkor hát vegyél feleségül... — Hát nem most mondtam, hogy csak félg vagyok bolond?! — A VISSZA

— A meleg kitágít, és a hideg... — A hideg összehúzza, tanár ur. — Jól van, mondj erre egy példát. — Példánul... a napok télen rövidobek, mint nyáron...

GYERMEKÉSZ

— Jancsi, melyik a tő legnemesebb része? — A bőre, mert az tartja össze az egészét.

Szakképzett gazdaszt keresnek arad-környéki nagygazdaságba, aki a gazdaság minden ágában és a rizstermelésben jártes. Működési bizonyítványai kell jelentkezni február 12-én, 10-11 óra között a Dr. SZALAI-G. gazdaság igazgójánál, Arad, Cosbuc-utca 1-3.

Rendeletek, intézkedések

A VALÓPÉRI ÍTÉLETEK ANYAKÖNYVI BEJEGYZÉSE

A valópéri ítéleteknek az anyakönyvi hivatalban való bejelentésével kapcsolatban a Timisoara-i-temesvári anyakönyvi hivatalban Baneu Szvetozár a hivatal főnöke a következő fevilágosításokat adta:

— Az okirályságbeli polgári törvénykönyv érvényét az egész ország területére kiterjesztették. E törvény értelmében a válást kimondó ítélet annak a félnek, aki, ek javára az ítélet meghozták a jog erőre való emelkedéstől számított 2 hónapon belül be kell mutatnia az illetéke-anyakönyvi hivatalban és egyuttal kérnie kell hogy a házassági anyakönyvbe vezessék be a válást. Ha az érdekelt ezt elmulasztja úgy az ítélet, jóllehet már jogerős lett érvényét veszti illetve semmisnek verődik a házasság pedig érvényben marad.

A válást ilyen esetben ugyanazon okok alapján nem lehet többé kérni, csakis új okokra való hivatkozással, amikor azonban esetek a régi indokokkal támogatni lehet.

Az új intézkedés vonatkozik mindazokra a válási ügyekre, amelyekben a válóper 1943. szeptember 15-e óta indították meg. Aki a perit még szeptember 14-én tette folyamatba, arra a törvény e rendelkezése már nem vonatkozik. Az ilyen pernek az ítéletét, mint eddig is hivatalból küldik még az anyakönyvi hivatalnak az illető félnek azonban most kell jelelnie ebben a hivatalban a városi illeték, valamint kénybányólag címén 1140 lejt lefizetnie.

Ugyanezt az illetéket fizetik azok is, akiknek be kell terjeszteniük válási ítéletüket. A most érvényes törvény 278. szakasza értelmében az elvált asszony csak a válás kimondásától számított 10 hónap mulva köteles újabb házasságot és ezen intézkedés költségeinek nemese helye. Ifj. 18. évkorúakat pedig 15 éven alul nem köthetnek házasságot. (Leányok eddig csak 16 éves korban mehetek férjhez.)

Elsőfokú unokatestvérek ugyancsak nem köthetnek házasságot. A 21 éven aluli házasságoknál szülői beleegyezésre van szükségük. Ha mindkét szülő él, mind a kettőnek a beleegyezése szükséges.

KÉKKÖSZÜSÉGLETEK BEJELENTÉSEI ARADMEGYÉBEN

Az aradmegyei szőlészeti szindikátus közli a szőlőszőlőszőlők és gyümölcsstermelőkkel, hogy ideiglenes kék-köszüségletüket február 15-ig jelentésük be az illetékes köz-éghazánál. Hektáronként számítva 30 kilogramm kék-köszü lehet előjegyezni, 300 lejt előleg lefizetése mellett és kilogrammonként. A szindikátus azonban nem szavatolja, hogy a később engedélyezendő mennyiség és az ugyancsak később megállapítandó ár mennyi lesz. Aki a fenti határidőig nem jelenti be kék-köszüségletét, később már nem tartja igényt.

FELSO SEGÉLYNYUTÁSI KÉSZÜLTÉSEK KIKÉPZÉSE

Timisoara-Temesvár városi légvédelmi hivatala közli, hogy az első segélynyújtás képzőségei február 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor oktatásban részesülnek. A képzőségeket vezető orvosok és a készültégek tagjaiat meg kell jelenítenek a kijelölt helyükön. Február 15-én déli 12 órakor a készültégek vezető orvosok a városi egészségügyi hivatalban jelennek meg és jelentést tesznek tapasztalataikról. A légvédelmi hivatal közli az első segélynyújtási állomásokat jegyzéket is. A Bevárosban a városi háznál, az 1. számú tanoncotthonban, Regina Maria-körül 13. szám alatt és a mentőknek van segélyhely. A Gyárvárosban: Venus fürdő, Saguna-utca 2. szám alatt, a telekbiroasági épületben, a sörgyárban és az 5. számú elemi iskolában. S. Barnutu-utca 9. szám alatt. Az Erzsébetvárosban: A süketnéma-intézetben és a sebészeti kórházban. (Victor Babes-körül 12. szám alatt.) A Józsefvárosban: A 8. számú elemi iskolában, Dragalina-tér, és a Metropol-szállóban. A Mehálában: Az Avram Iancu-téren lévő elemi iskolában és a Portscheller-féle veréglőben, Magdi-u. 31. szám alatt. Szükség esetén a közönség a legközelebbi lévő állomáshoz forduljon.

Pimperli

Másodfokú

Írta: PAJZS ELEMÉR

1. Akár anya jött értem, akár apa, úgy nekem estek, mintha egy álló esztendeje nem láttuk volna egymást. Fülig elvörösödtem, ha a fiuk meglágtak bennünket. Elemiben még csak megjárja az ilyesmi, de gimnáziumban?

— Ne a kapu előtt várj... — mond-tam anyának. — Várj a sarkon.

De ez se volt szerencsés hely. A kereskedőnél mindig nagy a forgalom. Jönnek-mennek a fiuk, tollért, füzetért, tintáért és itt is sok osztálytárs látta az öltözköztünköt.

Különten is furcsa család a miénk. Más családban a kézfogás is ritkább, mint a miénkben a csók olóadás. Minden ebéd, minden vacsora után körbejárunk az asztalt, csókokat osztogatva. Igaz: Borsék se takarékosabbak, de más családot nem ismerek, ahol ez a divat járná.

— Te Bors, te nem unod a nagy nyelakodást, ami nálatok van?

Dezős bambán néz rám a kis promineli-szemével.

— Hogy-hogy, — mondja, — Azt kérdezem, hogy szeretsz-e csókolódniz?

Dezős a kermét rágja. Gyula bácsival nem szeret, mondja, mert olyan az arca, mint a reszelő. De mama arca sima és papája is, mert papa mindennap botorválkózik és finom borbélyszaga van.

2. — Ezuttal édesatyád írja alá! — morogta Keményfi.

Forró fejjel teszem be a táskámba az ellenőrzőt. Tipperben odasereglenek a fiuk, Bors is, a többiek is; valamennyien kíváncsiak a bejegyzésre. Pazar felolvassa a szöveget:

— A tanuló titott dologgal való foglalkozás miatt (kártya) és ismételt rendetlenkedése miatt másodfokú fegyelmi büntetésben részesült. Keményfi osztályfő.

Vacsoráig elhuztam az időt, tovább nem lehetett.

Amikor átadom az ellenőrzőt, apa rámnéz. Aztán a füzetbe pillant. Aztán megint réám. Most kicsavarja a töltőtollját és ráírja a kipontozott sora, hogy: „Mártam”.

— Ezek után nincs mit beszélnem veled! — mondja szigoruan.

A vacsora némán folyik le. Vacsora után körbejárunk az asztalt, hogy szósszam és behajtsam a szokásos csókokat. Apát hagyom utolsónak. De a csókból nem lesz semmi. Nem fogadja el. És ő se csókol meg engem.

Reggel elköszönök:

— Kezetedcsókolom, apa!

Nem felel, csak bólint. Hidegen. Csók perze nincsen.

Ebédnél apa boldogul anyával, öcsémmel. Egy réfas vadászkalandját meséli el. Nagy nevetés. Én levegő vagyok. Pimperlit odaveszi az ölébe. Pimperli dupla csókot kap. Pimperli két évvel fiatalabb nálam. Neki még való az ilyesmi. Ebédután apa nem megy irodába.

— Ki jön velem a Kiserdőbe?

Nem merek jelentkezni. Csak ránézek. Alázatosan. Felajánlikozom. De apa elfordul:

— Te ismered ezt a fiut? — kérdi öcsémet. — Én nem ismerem!

Pimperli lázasan csomagolja az osztonáját, amit anya készített neki.

Az ablakból néztem őket, amint mennek a kanyargó réty ösvényen aztán ledobom magam a diványra. A fal felé fordulok és még a szemem is behunyom. De hasztalan. Így is előttem vannak. Apa énekel, Pimperli segít neki. Apa minden versszak után lehalál hozzá és megcsókolja. Ez fájt. Eddig sohase fájt, most fájt. Hat óra után érnek haza, fáradtan,

porosan. Pimperlit kétszer hátbavágom, minden ok nélkül.

3. Apa az íróasztala fiókjait rendez. Odasomfordálok, ott sindörgök körülötte. „Ne lábadankodj itt!” — szokta ilyenkor mondani. De ezért mindig odahuzott magához és megcsókol. Most nem szól semmit. És a homlokomat is hiába nyujtom hiába kínálom.

Nem, hát nem. Összeszorítom a szájam. Fölényes próbálok lenni, de nem sikerül. Az údvösségemet is odaadnám, ha megcsókolná.

Másnap palacsinta van ebédre. Bár ne kapnék. Bár ez lenne a büntetés. De kapok.

Amikor az első három eltűnik a tányéromról, újabb szállítmány érkezik. Mi ez? — gondolom szívzorogva. — Vége a haragnak? Próbáljuk ki. Kérjük meg egyet.

A diósakra mutat és kérdően néz rám.

— Igen, diósat! — mondom mohón. Kihűllet mázsolaszemek vannak a tálon, azokat is ráseprő a tányéromra.

A tézta után a lány behozza a feketét. Szőlánud kavargatja. Mért nem mond valamit? „Mit műveltél egész nap, gyerek?” Vagy mást, Akármit.

Vajjon ad-e kávéba mártott kockacukrot? Nem ad. Igaz, hogy Pimperli se kap.

Odamegyek hozzá, mint régebben, nyujtom a szájam az arca felé, de elfruzdózik a csók a levegőben csuppan el.

Szövegkeze sompolygok ki a szobából. Az utcáról belesek a szobába. A lány már lezsedte az asztalt, de ő még mindig ott van a helyén. Elgondolkodva ül és szivarozik.

Igen Tudom, Amit elkövettem, súlyos. „Ezuttal édesatyád írja alá!” De ezért megbocsáthatna. Mi lesz, ha soha nem beszélek velem?

— „Ne haragudj, apa!” — suttogom az ágyban. — „Apa, ne haragudj!”

Másnap kitilónok felelek latinból. Németből dolgozatot javítanak. Az anyám hibátlan. De nem tudok örülni. Meg se mondom odahaza.

4. Ebéd után apa, szokása szerint, elalszik a diványon. Nézem a kialakult szivarját, az alvástól fényes arcát. Légy száll a homlokára, elhajtom. Figyelem a lélekzést és csaknem a szívem szakad meg. Mi lenne, ha lehajolnék hozzá és megcsókolnám? Nem merem. Csak gondolatban teszem meg. De nem egyszer.

Amikor fölkel, visszamegyek a diványhoz. A hispárnán még ott a feje melege. Mindkét tenyeremet beleteszem a meleg kis gödörbe, amit a feje vált.

Hatodik napja tart már a csóksztrájk, de nekem úgy rémlik, mintha már hetek, hónapok óta tartara.

Este sokáig nem tudok elaludni. Pimperli már javában horkol. Egyszerre csak megnyikorog a kilincs: apa jön be a szobába. A szemem becsukom és nagyokat lélekzem. Apa megáll az ágyam mellett, aztán lehajol és megcsókol. Kétszer. Egyszer a halántékon, egyszer az arcomon. Aztán megfordul és az ajtó felé megy. Lábjárgyeny, hogy föl ne ébredessen.

Kaparja valami a tarkom. A sírás, mint egy bezárt állat, kétségbeesetten kifelé törökzik, végre kiszabadul.

— Nem haragszik!... — sirom. — Nem haragszik! — ujjongom.

Reggel cukor nélkül iszom meg a kávémat. Mind a két kockát odaadom Hektornak. Amikor apa elmegy hazulról, utánasompolygok. Jár, hintál a hosszú karja az oldalán. Odagugrok melléje, elkapom ezt a hosszú, lóbalódo karját és megcsókolom.

— Mi az? — dörmögi meglepetten. — Nem felelek, Elrohanok.

SZLOVÁK BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK LEGY VESZÉLY IDEJÉRE.

(Pozsony.) A szlovák parlamentben tárgyalták azt a kormányjavaslatot, amely az ellenséges légi támadások alkalmával elkövetett bünteték büntetését megszigorítja és szigorú büntetés állapít meg minden olyan büntényre is, amely a légi háború következményeinek használatja ki, vagy pedig a kiállítás van összefüggésben. A büntetések megszigorítása mind a polgári, mind a katonai bíróságokra vonatkozik. (Tp.)

A LEGEREDMÉNYESEBB TELISEGÉLY GYŰJTÉSI VASARNAP NEMETORSZÁGBAN (Berlin).

Az 1943-44 évi telisegély-gyűjtés ötödik vasárnapja január 9-én, az eddigi gyűjtési vasárnapok legnagyobb eredményét hozta. Még nem teljes adatok alapján az e napi gyűjtés több mint 60 millió márkát eredményezett. Tavaly ugyanezen a vasárnapon 45 millió márkát gyűjtöttek, az idők többet 31 százalékos emelkedésnek felelt meg. (Rador.)

EGYIPTOMI FÖKONZULATUS MOSZKVA-BAN. (Adana.)

A DNB. jelenti: Az egyiptomi kormány elhatározta, hogy főkonzulátust létesít Moszkvában, amely valamennyi szovjet köztársaságban képviseli majd az egyiptomi érdekeket. (Rador.)

1347 PAP, SZERZETES ÉS APACA ESEIT ALDOZATAUL AZ ITALIAI BOMBATÁMADÁSOKNAK. (Milano.)

A DNB. jelenti: Hivatalos egyházi ki-mutatás szerint 1943 szeptember 6-ig az angol-amerikai légitámadások következtében Olaszországban 1347 pap, szerzetes és apaca vesztette életét. A nápolyi egyházmegye területén 381 halálos áldozata volt a bombázásnak, egyházi személyek körében. Calabriá és Capobasso püspöke, mint ismeretes, életét vesztette, Palermo püspöke pedig súlyosan megsebesült. (Rador.)

ÚJ SAJTÓPÖNÖK ISZTANBUL-BAN. (Ankara.)

Szaracsokú török miniszterelnök elnöklése alatt miniszterelnökség volt. Ez alkalommal Süreya, a sajtóügylek vezérigazgatójának osztályfőnökét az isztanbuli sajtóhivatal főnökévé és az ottani rádió vezetőjévé nevezték ki. (Dztyg.)

NÉGYEZERHATSZÁZ HALOTTJA VAN AZ ANATOLIAI FÖLDRENGÉSEK. (Isztanbul.)

Anatólia földrengés-sújtotta északnyugati vidékén eddig 4700 halottat találtak az elpusztított városok romjai alatt. Az ankarai város legújabb jelentése szerint az anatóliai Zonguldak városát is elpusztította a földrengés. Ott 50 ház, 8 iskola és 19 meszt pusztult el. Sok ember életét vesztette. Ez a helység az anatóliai szénvidéken van. Az utolsó 3 nap alatt az isztanbuli földrengésjelző intézet műszerei 15 földrengést jeleztek, ezek közül 5 a városban is érezhető volt. Szakértők szerint azonban Isztanbulban nincsen ok az aggodalomra, mert a veszélyövezet a városotól délre 35 kilométernyire van. Isztanbulban 50 év előtt volt földrengés, amikor sok ház összemlott és nagy volt a halottak száma is. (Tp.)

BOMBAMERÉNYLET EGY NIZZAI MOZIBAN. (Genf.)

A Tribune de Genève értesülése szerint ismeretlen tettesek bombamerényletet követtek el egy nizzai mozi ellen. Hétfő ember életét vesztette, harmincan súlyosan megsebesültek. A hatóságok elrendelték, hogy esti 8 óra után senki sem hagyhatja el lakását. Valamennyi nyilvános helyet és üzletet két hétre bezárnak. A vizsgálat folyik. (Tp.)

Rádió

Allandó rövidítések: **H** = Hírek, **E** = Előadás, **F** = Felolvasás, **Z** = Zene, **Hgl.** = Hanglemezek.

FEBRUÁR 11, PÉNTEK

BUCURESTI: 6.55 H és Z. 12.45 H. 13. Roman—német bajtársi óra. 13.50 H németül. 14 H. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek szóakoztató műsora. 15.30 Katonák üzennek. 17.17 Német nyelvtanfolyam. 18.15 H németül. 18.30 Z. 19.25 F. 19.50 H. 20 A. „Tosca” opera előadásának közvetítése. 20.43 E. 21.41 H. sport. 22.27 Z.

RADIO MOLDOVA: 12.30 Z. 12.30 H. 13.45 Z. 19.30 Z. 20 E. 20.15 Z. 20.40 Enek. 21 H. 21.15 Z.

BUDAPEST I: 7.25 Torna. 7.45 Z. 8 H. 8.15 Z. 9 H német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven. 9.30 Z. 11 H. 11.15 Z. 12.15 Hgl. 12.40 Orvosi E. 13.10 Z. 13.40 H. 15 Z. 15.30 H. 16.05 Filmdalok. 16.30 F. 17.12 Z. 17.45 H. 18 Z. 18.45 Német hallgatóknak. 19.20 Népmuzsika. 19.45 H. 20 Sportesemények. 20.10 Z. 20.30 F. 20.45 Z. 21.10 Z énekkel. 22 Csevegés. 22.10 Z. 22.40 H. 23.10 H német, angol és francia nyelven. 23.40 Z. 24.45 H.

Apróhirdetések

ÜGYES napszámot és fiatal kárpitost egyszerű munkára alkalmaznak. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (602)

RADIO, 4 csöves, hálózati, vízhatlan munkaruha, Alfa tejszeparator eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (603)

ANGORA-nyulak kettecestül eladók. Arad, Cantacuzino-utca 26. (604)

KOMBINÁLT szoba, első, diófurniros, jóállapotu. eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (605)

CORSO-mozi, Arad

Előadás 3, 5, 7, 9 órakor
Bej. szám 9616-1939

Kacagó verseny. Aki nem kacag, az jutalmat kap.

Bolond éjtszakák
Theo Lingn

Bolond éjtszakák
Marte Harell

Bolond éjtszakák
Gustav Fröhlich

ELADÓ Szepessy-féle világos, varrott (steppelt) kifogástalan gyermekkoosi. Arad, Mossótz-telep, Petru Rares-u. 76. (606)

TANÁRNŐ, román, franciát, olaszt, németet tanítana szerényen butorozott szoba ellenében, hajlandó fizetni is. Arad, Teodor Serb-utca 10, 3-4 óra között. (608)

FÉNYKÉPEZŐGÉP, szabadalmazott, „Eltu, Zeiss Tessar” 1:4,5 kettős huzattal 9x12; 20.000 lejért eladó. Megtekinthető szíveségből Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (609)

OLAJJÁL készített, lehetőleg étrendi (diétás) ebéd-étkezést keres Antal Endre. Arad, Goldis-utca 12. Távbeszélő 12-55. (610)

Képviselő és nagy választék

LIBRO

PAULA MERA
Arad
Regina
Maria-körút
12.
Távbeszélő:
19-85.
Bej. szám
9779-1940

Tímisoarai Temesvári CORSO-MOZI Előadások Távbeszélő: 38-95
3, 5, 7, 9-kor Bej. szám 6-110-1939

HARRY BAUR-ral Az ifjúkor bűnei
Egy bűnbánó apa hajszára gyermekei után

MINDENEST vagy bejárónót alkalmaznak. Arad, Cloșca-utca 12, 5. ajtó. (607)

BEJARÓ takarítónót alkalmaznak. Arad, Horia-utca 4. Házfelügyelő. (612)

KERESNEK azonnalra fiatal szoptató dajkát. Brașov, Chișinau-u. 16. (5421)

ELADÓ nagy vaskályha, Iris-petroléumkályha és üllő. Timișoara IV., Fröbl-u. 36. (4578)

VÖRÖSSZINŰ gyermekkoosi alkalmi áron eladó. Timișoara II., Matasarilor-utca 36. (821)

URIEMBER keres a háztartás minden ágában jártas urinőt gazdaszónynak. Cim: Banca Târnaveana S. A. Blaj. (4579)

ARO-mozi, Arad

Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor Bej. sz. 1446-1942

Ma. Az ördögi kéz
A főszerepben Pierre Fresney. Elsőrendű nagy film, nagyobb mint a „Frankenstein”.

KEMÉNYSEPRÓKÉT keres azonnalra tímisoarai-temesvári munkaközvetítő. I., Eugen de Savoia-u. 11.

ELADÓ helyszüke miatt egy teljes leányzóba, hálószoba, ónémet ebédlő-szekrény, különféle butordarabok és egy cimbalom. Cim: Timișoara III., Onitiu-u. 1, 2. ajtó. (889)

II LAKÁSOS bérház a Józsefvárosban, a Bariju-utca 8. szám alatt olcsón eladó. Érdeklődni Timișoaran, 20-62 számú távbeszélőn. (888)

ROYAL-mozgó, Arad ALEXANDRI-UTCA
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor
Kélemesen fűtött terem

Amedeo Nazzari, Luiza Ferida, Osvaldo Valenti
Liliom a mocsárban
Duse Salvini,
Zaccconi magasságában

ELADÓ férfi részére való átmeneti kabát 2000 lejért, női kabát 1500 lejért, női kötött kabát (szvefter), 35-39-es hó- és félcipő, kétévesnek való si-öltöny és hegedű. Timișoara II., 3 August-u. 13, 2. ajtó. Megtekinthetők 2-7-ig. (880)

KERESÜNK falura románul is tudó, egyedülálló, 35-55 év körüli mindenest egészséges öregasszony mellé. Jelentkeztek 14-16 óra között Timișoaran, Carol-körút 53. szám alatt. (885)

FIZETŐ varrónéanyokat alkalmaz. Dor-muth, Timișoara III., Lahovary-tér 5. Bej. szám 351. (884)

FORUM-MOZI, Arad

Távbeszélő 20-10. Bej. sz. 788-942

Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.
Ma. Felejthetetlen élmény a film történetében.
Viviane Romance legnagyobb alakítása

A vak Venus
A férfi-főszereplő George Flamand.
Rendező: Abel Gance.

MINDENEST felfogadnak. Timișoara III., Brancoveanu-u. 12, földszint, 3. (883)

KERESNEK SÜRGŐSEN a Bel-, vagy Józsefváros központjában egy száraz helyiséget különféle anyag beraktározására. Megkereséseket „Raktár” jellegre, a havji bér megjelölésével, a tímisoarai kiadóhivatalba kérnek. (882)

PIANINÓ, elsőrendű gyártmány (Stingl), eladó. Timișoara I., Mercy-u. 9, III. em. (881)

37-es TAVASZI CIPŐK, szövétruha, 6-személyes kávé és ebédlői damaszt-készlet eladó. Timișoara III., Domnița Balasa-u. 24. Alsó csengő. A déli órákban. (866)

SZIKVIZGYARI kihordó kocsi és üvegmosó asszonyt fél napi munkára felfogad: Hercules-szikvizgyár, Timișoara, III., Ion Vasii-u, 4. Bej. szám 12/10216/1940. (851)

EGYEDÜLLŐ, nyugdíjas, műveltség kellemes, rendez otthon talált vidéken. Cim a tímisoarai kiadóban. (820)

KERESK női, vagy férfi munkaerőt sapkakészítéshez. Roncskeves, Timișoara, IV., I. C. Bratianu-u., 16. Az udvarban. Bej. szám 37207/27 Iulie 1940, no. 267. (5420)

IRÓGÉP eladó 15.000 lejért. A. Tóth, elektrotechnikus, Timișoara, IV., Fröbl-u., 36. Bej. szám 13629. (846)

Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor Bej. sz. 1446-1942

Ma. Az ördögi kéz
A főszerepben Pierre Fresney. Elsőrendű nagy film, nagyobb mint a „Frankenstein”.

PERZSASZÖNYEGET szakszerűen javítok. M. Stibinger, Timișoara, IV., Budai Deleanu-u., 37. (854)

PERZSÁKABAT olcsón eladó. Megtekinthető Timișoara IV., I. C. Bratianu-utca 22, 11. ajtó alatt. (864)

TELJESEN egyedülálló, 50 éves asszony, ki nagyon jól főz, vállalná a háztartás vezetését 1-2 személyes családban. Cime: Timișoara IV., I. Vacarescu-u. 19. A házmezejénél. (873)

MINDENES szakácsnő, 50 éveset, kis családhoz felfogadnak. Timișoara IV., I. Vacarescu-u. 5. (880)

ELADÓK terítők, továbbá selyemruhák és bessorabiai sapka. Timișoara I., Lonovici-u. 5, III. em., 15. (878)

FÉNYKÉPEZŐKÉRT, tanulóéanyokat vagy fiukat felfogadnak. Cim: Foto Drecher, Timișoara IV., I. C. Bratianu-u. 43. Bej. szám 42715/943. (876)

SZALAGSZÖVŐT keres „S. I. R. T. E.”-gyár, Timișoara II., Renasterii-u. 4. Bej. szám 194/1931. (877)

KÉT KELETI szőnyeg, 2x3 és 2.50x3.70, eladó. Timișoara, II., Stefan cel Mare-u. 7, II. em., jobbra. (875)

VALÓDI perzsaszőnyegeg eladók. Kissné, Timișoara, Libertatii-tér 3. (872)

HASZNÁLT, erős szirmaszőnyegeg várószobába vagy gyermekszobába különösen alkalmasak, olcsón eladók. Timișoara III., Asanesti-tér 2, I. em., 4. (871)

FIATAL kereskedősegédet vagy segédnőt keresek február 15-i belpésre. Cim: Ioan Campan-féle pékség, Timișoara II., 3 August-u. 25. Bej. szám 2713/1943. (874)

COLUMBIA pathefon, korszerű, 20 lemezzel együtt, eladó. Timișoara I., Paul Chinezu-u. 3, I. em., 5. (870)

ELADÓ világos hálószoba- és konyhabútor. Timișoara III., Rusu Sirianu-u. 24. (867)

FIATAL kifizetőlényt felfogadnak. Timișoara I., Lonovici-u. 1, II. em., 10. (869)

VARRÓGÉPET helyszínen javítok. Hivjon 24-03 távbeszélőn. Timișoara II., Ion Creanga-u. 5. (862)

GYERMEKHÓCIPÓ, sárcipő, 31-32-es cipőre való, eladó. Timișoara, Vladica Badescu-u. 11. 3. ajtó. (863)

CONVOCALE

„VITAMIN” Societatea Cooperativă pentru Aprovizionare, Producție, Desfacere Agricolă și Consum cu sediul în comuna Timișoara județul Timiș, in ziua de 12, luna Martie, anul 1944, la ora 10 a. m. va ține în localul cooperativei a **adunarea generală ordinară** la care asociații cooperativei sunt invitați conf. art. 37 din statut. Dacă asociații in ziua de mai sus nu se vor prezenta în număr necesar, adunarea va avea loc in ziua de 19 luna III. anul 1944 în același loc și la aceeași oră, când fără considerare la numărul asociațiilor prezente, adunarea va fi in drept de a aduce hotărâri valabile.

ORDINEA DE ZI:

1. Constituirea biroului adunării generale;
2. Darea de seamă a consiliului de administrație asupra mersului operațiilor Cooperativei;
3. Raportul comitețului de cenzori;
4. Aprobarea bilanțului, a contului profit și pierdere și descărcarea consiliului de administrație de gestiunea de pe anul 1943;
5. Acooperirea deficițului;
6. Aprobarea bugetului pe anul 1944;
7. Luarea la cunoștință, înscrierea, retragerea și excluderea asociațiilor in cursul anului 1943;
8. Alegerea a 5 membri in consiliul de administrație;
9. Alegerea a trei cenzori și a trei supleanți;
10. Modificarea art. 4 și art. 23 din Statute.

Bilanțul s'a examinat de comitețul de cenzori și se află afișat în localul prăvăliei spre vedere publică.

Data. Timișoara, 17. I. 1944.

Președintele consiliului de administrație

MEKSZIKÓI FONOTT SZANDALT bármilyen színben rendelhet. Timișoara, III., P. Vasici-utca, 7. szám alatt, Bej. szám 2821-1943. (763)

ELADÓ egy szalagfűrés, egy enyvező-prés vas csavarokkal, 130 cm. belmérettel és egy fecesítő (spricel) gép. Cim: Kopnik, Timișoara, I., Unirii-tér, 3. Távb. 21-53. Bej. szám: 118/11717/943. (4550)

Urania-filmszínház, Arad

Távbeszélő 12 32 Bej. sz. 1618-1941

Ma.

Az idény legkedvesebb zenés vigjátéka

Barnabé

Zene, tánc, pompa, meglepetés.

MINDENEST bejárónót, ki jól főz felfogadok jó fizetés mellett, Braun-vendégő Timișoara, IV., I. Vacarescu-utca, 28.

HAZTARTAS felosztása miatt teljes, világos, kőrisfa-hálószoba, fehér vasagyal, nagy szirma-szőnyeg, képek. 300 azonnal eladók. Timișoara, II., Daciilor-utca 10, 12. ajtó. (674)

MEGEHZHATÓ, komoly mindenest keresek február 15-re. Timișoara, IV., Tudor Vladimirescu-sor 25, 6. ajtó. (871)

MINDENEST február 15-re felfogadnak. Timișoara III., General Domasneanu-u. 3. 2. ajtó. (865)

ÉRTESTES ZSIDÓ FERFIÁK RÉSZERE

Felhívjuk a 18, és 50. év közötti lévő zsidó férfiak figyelmét arra a körülményre, hogy f. év március hó 31-ig kötelesek katonaadó-vallomasukat benyújtani. Akik ennek a vallomásnak kellő időben való benyújtását elmulasztják, kulszolgálatban levők ki magukat. A helyszolgálatban levők a helyszínen tölthetik ki majd nyilatkozataikat.

A Romániai Zsidó Központ Timis-Torontali Hivatala